

«Την μεν πίστιν ομολογούμεν πάντες, ουκέτι δε πάντες κατά τας εντολάς πολιτευόμεθα»

(Μ. Βασίλειος - Εις τον Προφήτην Ησαΐα - P.G. 30, 236)

Τρεις αιώνες μετά την κοίμηση του Αγίου Βασιλείου, ο άγιος Ανδρέας Κρήτης με ανείπωτη ευλάβεια και συντριβή παρακινείται, από μια βαθύτερη προσευχητική κίνηση της ψυχής, στο κάλεσμα της πολλής και βαθειάς ποιμαντικής θεολογίας του Μ. Βασιλείου: «Βασίλειε, ποίμινε ημάς» (παρ. Μαύρου, «ένα πολυέδρο διαμάντι» - Μ. Βασίλειος - Σελ. 48).

Στερεά εκκλησιαστική φωνή ο Αγ. Ανδρέας, ως κραυγή ικεσίας (διαχρονικής) του πληρώματος της Εκκλησίας, όπως αποδεικνύει και ο «Μέγας Κανών» του. Για όλα ομίλησε ο Μ. Βασίλειος, ακούραστα έσκυψε και αφουγκράσθηκε τα βάθη χιλιάδων πιστών - ψυχών, ικετεύοντας τον Κύριο για χάρη μας• γι' αυτό και η προσευχητική ικεσία: «Βασίλειε, ποίμινε ημάς».

Για την πληρέστατη γνώση της διδασκαλίας του Μ. Βασιλείου αρκεί να ανοίξης την παγκοσμίως γνωστή Ελληνική Πατρολογία (του Migne 161 τόμοι), τους τόμους 29 έως και 32, που ανήκουν στον Μ. Βασίλειο. Σχήμα λόγου το «να τους ανοίξης». Χρειάζεται αίσθημα καρδιάς, διευθυντικό της πνευματικής ζωής, ώστε οι λόγοι του να γίνουν καρποφόρο μπόλι στην σημερινή άγρια χλιαρότητα των ημερών μας.

Αυτή την χαρά και ελπίδα που σκορπούσε ο Ι. Πατήρ στους Ορθοδόξους της εποχής του, τις βιώνουμε και εμείς αναλλοίωτες, σήμερα, αντλούντες ύδωρ από τους λόγους του, ευρισκόμενοι μέσα στην ισοπεδωτική εποχή του

οικουμενισμού όπου, δυστυχώς, οι σύγχρονοι επίσκοποι τον έχουν εγκολπωθεί, πιστεύοντας ότι είναι η ορατή θεία λύση στο αίτημα της χριστιανικής ενότητας. Οικτρὰ πλάνη και αίρεση!

Καμιά άλλη σημερινή σκέψη πνευματικού ή γέροντα δεν αφυπνίζει, δεν στηρίζει, νου και καρδιά, όσο οι λόγοι (κυρίως) των Καππαδοκών Πατέρων.

Για το Μ. Βασίλειο στη σύγχρονη έκδοση (Δεκάτομη) των Ε.Π.Ε., υπάρχει η εξής σειρά (πληροφοριακά, προς ωφέλεια):

- Στους τόμους 1,2,3 ευρίσκονται οι 366 Επιστολές του.
- Στους 4 και 9, ομιλίες στην Εξαήμερο.
- Στον 5 τόμο, πρακτικές - θεολογικές ομιλίες στους Ψαλμούς.
- Στον 6 τόμο οι λόγοι: «προς πλουτούντας» και στο «καθελώ μου τας αποθήκας».
- Στον 7^ο οι ομιλίες: «ὅτι οὐκ ἐστὶν αἷτις τῶν κακῶν ὁ Θεός», «ἐν λιμῷ καὶ αὐχμῷ», «σε μάρτυρας» και «προς τοὺς νέους».
- Στους τόμους 8 και 9 «τα Ασκητικά».
- Τέλος, στον 10^ο τόμο, η «περί Πνεύματος Αγίου» πραγματεία του.

Μέχρι τώρα η έκδοση των Ε.Π.Ε. (Έλληνες Πατέρες της Εκκλησίας) δεν περιλαμβάνει ακόμη, τις Ομιλίες του Μ. Βασιλείου «στον Προφήτη Ησαΐα».

Στο κεφ. Β 2-3, του Ησαΐα, διαβάζουμε:

«ὅτι ἔσται ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις ἐμφανὲς τὸ ὄρος Κυρίου καὶ **ο οἶκος τοῦ Θεοῦ ἐπ' ἁκρῶν τῶν ὀρέων** καὶ ὑψωθήσεται ὑπεράνω τῶν βουνῶν• **καὶ ἥξουσιν** ἐπ' αὐτό

πάντα τα έθνη **και πορεύονται** έθνη πολλά και ερούσι•
δεύτε και αναβώμεν εις το όρος Κυρίου...»

Στην Ομιλία του ο Μ. Βασίλειος **ερμηνεύει - παρατηρεί**
επί του (Β΄, 2-3):

Α) «**Ο οίκος του Θεού, επ' άκρων των ορέων** η Εκκλησία
εστί κατά την του Αποστόλου φωνή».

Β) «ωκοδόμηται γαρ (η Εκκλησία) επί τω θεμελίω των
Αποστόλων και Προφητών».

Γ) «Το μεν ήξουσιν, επί του πιστεύειν τέτακται• το δε
πορεύεσθαι, επί του πολιτεύεσθαι. Επει ουν την μεν πίστιν
ομολογούμεν πάντες, ουκέτι δε πάντες κατά τας Εντολάς
πολιτευόμεθα, δια τούτο ήξουσι μεν πάντα τα έθνη,
πορεύονται δε πολλά. Ότι δε το πορεύεσθαι επί του βιούν
κατά τον νόμον λαμβάνεται. Μακάριοι (φησίν) οι άμωμοι εν
οδώ, οι πορευόμενοι εν νόμω Κυρίου».

1^ο Σχόλιο: Δεν παρέθεσα μια απλή μετάφρασή του (Β, 2-3),
όπως του Τρεμπέλα, Κολιτσάρα, π. Ιωήλ Γιαννακόπουλου
κλπ, διότι δεν καλύπτουν τα νοήματα του κειμένου, όπως τα
αναδεικνύει ο Μ. Βασίλειος.

Στην ομιλία του ο Μ. Βασίλειος διευκρινίζει - τονίζει:

α) Ο στίχος «ο οίκος του Θεού, επ' άκρων των ορέων» του
αρχαίου κειμένου, προφητεύει την Εκκλησία.

β) Διευκρινίζει ότι η Εκκλησία έχει κτισθεί επάνω στα
θεμέλια που έθεσαν οι Απόστολοι και οι Προφήτες. Ομιλεί
περί ΜΙΑΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ, ότι ένας είναι ο ΟΙΚΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ.

γ) Δίνει ερμηνεία ο Μ. Βασίλειο στους χρόνους
(γραμματικής) «ήξουσιν» και «πορεύεσθαι».

Πολλά έθνη θα έλθουν προς τον Χριστιανισμό (ήξουσιν),
ολίγοι δε άνθρωποι θα βιώσουν ορθά την Εκκλησία,
σύμφωνα με τους νόμους της (πορεύονται).

Γι' αυτό και ο Ι. Πατήρ τονίζει, κατηγορηματικά:

«Επεί ουν την μεν πίστιν ομολογούμεν πάντες, ουκέτι δε πάντες κατά τας εντολάς πολιτευόμεθα».

Όλοι δηλ. ομολογούν (οι Χριστιανοί) πίστη στην Αγία Τριάδα, στη Γραφή, στο μεγαλείο της. λίγοι, όμως, ακολουθούν την Εκκλησία με βίο ορθό, όπως τον έχουν καθορίσει οι κανόνες της.

2° Σχόλιο: Πράγματι, μέγας προφήτης ο Ησαΐας. Στο (Β, 2-3) αγκαλιάζει προφητικά όλη την πορεία της Εκκλησίας, των πιστών• αυτή ακριβώς την πορεία αναλύει ο Μ. Βασίλειος στην ομιλία του «Εις τον προφήτην Ησαΐαν».

3° Σχόλιο: Η σημερινή οικουμενική (αιρετική) κίνηση κινητοποιείται στο «Ήξουσιν» τα έθνη προς την Εκκλησίαν αναιρώντας – καταργώντας το «πορεύεσθαι» προς την Εκκλησία. Το «πορεύεσθαι» επί του «βιούν κατά τον νόμον», όπως γράφει ο Μ. Βασίλειος, το καθόρισαν ο Κύριος, οι Προφῆται, οι Απόστολοι και οι Οικουμενικές Σύνοδοι. Στον άξονα αυτόν αναδείχθησαν οι Μάρτυρες και οι Άγιοι.

Γι' αυτό και ο Μ. Βασίλειος είναι κατηγορηματικός:

«Την ακρίβειαν της λέξεως μη παραδράμης αβασανίστως. Πως εν μεν τω Ήξουσι πάντα εΐρηται, εν δε τω πορεύσονται ουκέτι πάντα, αλλά πολλά; Ότι το μην Ήξουσιν, επί του πιστεύειν τέτακται• το δε πορεύεσθαι, επί του πολιτεύεσθαι».

4° Σχόλιο:

Αναμφίβολα το εδάφιο (Β, 2-3) του Προφήτου Ησαΐα είναι ορόσημο και φράγμα αμετάθετο έναντι της εισβολής (παναιρέσεως) του οικουμενισμού, ο οποίος επιθυμεί συσπείρωση στο όνομα του Χριστού, συσπείρωση οικουμενική, την οποία ονομάζει (ψευδώς) «εκκλησία», σ'

αντίθεση εμφανή με την προφητεία του Ησαΐου, η οποία διακρίνει το «ήξουσι» από το πορεύονται• διακρίνει δηλ. την απώλεια από την σωτηρία (Ορθοδοξία).

«Οι Προφήται ως είδον, οι Απόστολοι ως εδίδαξαν, η Εκκλησία ως παρέλαβεν, οι Διδάσκαλοι ως εδογμάτισαν» (εκ του Συνοδικού της Ορθοδοξίας).

ΝΙΚΟΣ Ε. ΣΑΚΑΛΑΚΗΣ

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΟΣ